ROZHODNUTÍ

Kárný senát Nejvyššího správního soudu pro řízení ve věcech soudců rozhodl dne 10. 5. 2011, v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a jeho členů JUDr. Antonína Draštíka, Mgr. Pavla Punčocháře, JUDr. Stanislava Potužníka, JUDr. Jana Mikše a JUDr. Dany Hrabcové, Ph. D., o návrhu předsedkyně Okresního soudu v Liberci, proti **Mgr. P. P.**, soudci Okresního soudu v Liberci,

takto:

Mgr. P. P.,
narozený X,
soudce Okresního soudu v Liberci,

I.

Podle § 19 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, se

uznává vinným, že

jako soudce Okresního soudu v Liberci v rozporu s § 149 odst. 6 trestního řádu nerespektoval závazný právní názor odvolacího soudu vyslovený ve věcech Okresního soudu v Liberci sp. zn. 4 T 30/2008 a 4 T 65/2008, že je třeba v nich rozhodnout podle § 419 trestního zákoníku č. 40/2009 Sb., o poměrném zkrácení trestů uložených odsouzeným pachatelům před 1. 1. 2010,

tedy

zaviněně porušil

povinnosti soudce a ohrozil důvěru v nezávislé, nestranné, odborné a spravedlivé rozhodování soudů,

t í m s p á c h a l

kárné provinění podle § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů,

a z a t o s e m u u k l á d á

podle § 88 odst. 1 písm. a) zákona č. 6/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kárné opatření

d ů t k a .

II.

Podle § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů,

s e z p r o š ť u j e

kárného obvinění pro skutek spočívající v tom, ž e

a) jako soudce Okresního soudu v Liberci v rozporu s účelem a podstatou § 174a zákona č. 6/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, pouze formálně dodržel nadřízeným soudem stanovenou lhůtu k provedení procesního úkonu tím, že veřejné zasedání do stanovené lhůty nařídil, ale procesní úkon o jehož provedení navrhovateli šlo a u kterého podle názoru navrhovatele došlo k průtahům v řízení a pro který nadřízený soud stanovil lhůtu ve věcech Okresního soudu v Liberci sp. zn. 4 T 85/2008, 4 T 94/2009, 4 T 44/2008, 4 T 84/2007 a 4 T 52/2007, neprovedl s odůvodněním, že ve věci nebude rozhodováno, neboť soudem nebyly shledány podmínky ustanovení § 419 tr. zákoníku, přičemž ustanovení § 465 tr. řádu upravuje pouze postup při splnění podmínek § 419 tr. zákoníku a podle § 232 tr. řádu ve veřejném zasedání soud rozhoduje tam, kde to zákon výslovně stanoví,

b) jako soudce Okresního soudu v Liberci nepostupoval ve věcech 4 T 169/2006, 4 T 225/2008, 4 T 118/2008, 4 T 66/2009, 4 T 18/2008, 4 T 203/2007 v intencích § 419 trestního zákoníku a to přestože v závěru roku 2009 byl přítomen opakovanému školení soudců v obvodu Krajského soudu v Ústí nad Labem, zaměřenému na ujednocení postupu

v pravomocně skončených trestních věcech, pro trestný čin řízeni motorového vozidla bez řidičského oprávnění podle § 180d tr. zák. v jednočinném souběhu s trestným činem maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm.c) tr. zák., v nichž nebyly k datu 1. 1. 2010 vykonány uložené tresty,

protože skutek není kárným proviněním.

O d ů v o d n ě n í :

Navrhovatelka podala dne 3. 12. 2010 podle § 8 odst. 2 písm. g) zákona č. 7/2002 Sb., návrh na zahájení kárného řízení o kárné odpovědnosti Mgr. P. P., soudce Okresního soudu v Liberci, pro skutek spočívající v tom, že od 1. ledna 2010 do nejméně 3. listopadu 2010 jako soudce Okresního soudu v Liberci minimálně v padesáti dvou případech nepostupoval v intencích § 419 trestního zákoníku a to přestože v závěru roku 2009 byl přítomen opakovanému školení soudců v obvodu Krajského soudu v Ústí nad Labem, zaměřenému právě na ujednocení postupu v pravomocně skončených trestních věcech pro trestný čin řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění podle § 180 tr. zák. v jednočinném souběhu s trestným činem maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm.c) tr. zák., v nichž nebyly k datu 1. 1. 2010 vykonány uložené tresty. V jím vyřizovaných věcech 4 T 30/2008 a 4 T 65/2008 přitom krajský soud, jako soud odvolací, vyslovil závazný a obecně platný právní názor, a to v usneseních ze dne 13. 4. 2010 a ze dne 25. 5. 2010, že v těchto případech je nutno § 419 tr. zákoníku aplikovat a uložený trest snížit.

V důsledku jeho jednání v pěti případech odsouzení uložený nepodmíněný trest odnětí zcela vykonali: 4 T 85/2008, 4 T 169/2006, 4 T 225/2008, 4 T 118/2008 a 4 T 66/2009.

Ve třech případech odsouzení nepodmíněné tresty odnětí svobody vykonávají ještě v současné době: 4 T 18/2008 (v této věci je trest sice snížen, ale z odůvodnění je zřejmé, že jen pro samostatný trestný čin řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění podle § 180d tr. zák., nikoli též trest za další skutek právně kvalifikovaný jako jednočinný souběh trestných činů maření výkonu úředního rozhodnutí dle § 171 odst. 1 písm. c) tr. zák. a řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění podle § 180d tr. zákona), 4 T 94/2009 a 4 T 200/2005.

Přes svůj odlišný výklad problematiky soudce Mgr. P. P. neučinil nic, aby zabránil tomu, aby odsouzení tyto činy neodpykali, zejména přímé výkony trestů odnětí svobody, a to i za situace, kdy mu byl znám obecně závazný platný výklad krajského soudu na danou problematiku a v rozporu s § 149 odst. 6 tr. řádu nerespektoval ani závazný názor odvolacího soudu vyslovený v řízení o stížnostech ve věcech ve věcech 4 T 30/2008 a 4 T 65/2008.

Z jednání Mgr. P. P. je zřejmá úporná snaha odsouzeným trest nesnížit. Jako příklad může sloužit věc 4 T 65/2008 a věc 4 T 30/2008.

Ve věcech, v nichž odsouzení již vykonávali nesnížené tresty odnětí svobody, případně hrozilo, že k výkonu trestu odnětí svobody nastoupí, okresní státní zástupce v Liberci podal návrh na určení procesní lhůty - nařízení veřejného zasedání. Ve všech případech krajský soud vyhověl. Ve věcech 4 T 44/2008, 4 T 84/2007 a 4 T 200/2005 uložil soudci nařídit veřejné zasedání do 6. 9. 2010, ve věcech 4 T 52/2007 a 4 T 94/2009 do 13. 9. 2010.

V těchto věcech soudce Mgr. P. P. veřejná zasedání sice nařídil, ale následně konstatoval, že veřejné zasedání nebude konáno, neboť proto, aby bylo konáno, nejsou zákonné podmínky. Nevydal žádná rozhodnutí, čímž jak odsouzenému, tak státnímu zástupci odňal možnost domáhat se nápravy před soudem odvolacím.

Tento postup zvolil až poté, co na okresní soud byla doručena dne 31. 8. 2010 rozhodnutí ve věci 4 T 65/2008 a dne 3. 9. 2010 ve věci 4 T 30/2008 a 4 T 203/2007. Z toho vyplývá jediný závěr, že přestal rozhodovat o sníženi trestu záměrně a jedině proto, aby znemožnil případné rozhodnutí odvolacího soudu ve prospěch odsouzených.

Tímto obstrukčním jednáním kárně obviněný soudce porušil ústavním pořádkem zaručená práva odsouzených, ohrozil důvěru v nezávislé, nestranné a spravedlivé rozhodování soudu a dopustil se tak zaviněným porušením povinností soudce kárného provinění a navrhovatelka navrhla, aby mu za kárné provinění bylo uloženo kárné opatření podle § 88 odst. 1 písm. a) zákona č. 6/2002 Sb., a to důtka.

Kárně obviněný soudce se k návrhu písemně vyjádřil tak, že ho pokládá za vyvrcholení nátlaku na svou rozhodovací činnost soudce, aby se ve věci rozhodování dle 419 trestního zákoníku podřídil doporučení prezentovanému prof. JUDr. P. Š. na školení soudců k trestnímu zákoníku a z něj vyplývající praxi a právnímu názoru Krajského soudu v Ústí nad Labem (vč. pobočky v Liberci).

O tom svědčí i dopis předsedy Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 13. 9. 2010, kterým uložil předsedkyni Okresního soudu v Liberci podat na něj návrh na kárné řízení s návrhem na odvolání z funkce soudce a na dočasné zproštění funkce soudce do pravomocného skončení kárného řízení. S obsahem dopisu byl seznámen místopředsedkyní soudu Mgr. T. B. dne 14. 9. 2010. Byl jí vyzván k přehodnocení svého postupu a byla mu dána lhůta jednoho týdne s tím, že pak by bylo možno uvažovat o změně navržené sankce na mírnější. V návaznosti na tuto událost se neprodleně obrátil elektronickou poštou na soudce Nejvyššího soudu JUDr. R. F. a jím byl odkázán na JUDr. A. D. jako na zpracovatele návrhu sjednocujícího stanoviska. Ten mu sdělil, že stanovisko lze očekávat 14. 10. 2010. Poté opakovaně telefonicky zjišťoval stav u Nejvyššího soudu. Po přijetí stanoviska Tpjn 302/2010 obdržel elektronicky jeho právní věty. Názor na aplikaci § 419 trestního zákoníku nebyl jednotný a do přijetí stanoviska neexistoval žádný sjednocující výklad. Názor, kterým se řídil, byl zastáván i jinými soudy v České republice. Nejednotnost při výkladu citovaného ustanovení lze vysledovat i na samotném Nejvyšším soudu, neboť stanovisko bylo přijato více než tři čtvrtě roku po účinnosti trestního zákoníku. Přitom již 19. 5. 2010 byl okresnímu soudu zaslán návrh stanoviska k připomínkám s termínem do 28. 5. 2010. Své připomínky odeslal správě soudu dne 20. 5. 2010.

Názor krajského soudu nelze pokládat za obecně platný. Závazný je pouze v konkrétním případě, je-li vysloven v rámci řízení o opravném prostředku (§ 149 odst. 6 tr. řádu, 264 odst. 1 tr. řádu).

Není úlohou krajského soudu sjednocovat rozhodovací praxi v rámci svého obvodu. Tato pravomoc mu dle zákona o soudech a soudcích nepřísluší. V rámci požadavku na jednotné rozhodování soudů může pouze dle § 32 zákona o soudech a soudcích dávat podněty Nejvyššímu soudu.

Rozhodnutí krajského soudu může být vodítkem pro okresní soud při rozhodování i v jiných obdobných věcech. Takové vodítko však nevyplývá z autority krajského soudu jako soudu nadřízeného, ale pouze z přesvědčivosti užité právní argumentace. Nelze tedy soudci okresního soudu vytýkat, že se neřídil právním názorem vysloveným krajským soudem v jiné věci.

Již od podzimu 2009 bylo mezi soudci diskutováno o výkladu § 419 tr. zákoníku. Od počátku sám zastával stanovisko, že trest uložený za jednočinný souběh v případě, že jedna skutková podstata dle trestního zákona již nenachází odraz v trestním zákoníku, se nezkracuje.

U činu (skutku), který je trestný podle nového trestního zákona, podle svého názoru nelze užít ustanovení § 419. U jednočinného souběhu není významné, že podle nového znění zákona není naplněna některá z více skutkových podstat. Stačí naplnění jedné a čin (skutek) je nadále trestný. Zákon výslovně stanoví, že trest se nevykoná, jestliže čin není trestný podle nového trestního zákona. A contrario, je-li aspoň podle jednoho ustanovení nového zákona čin trestný, ustanovení o zkrácení se neužije (není-li v souběhu s jiným činem, skutkem, který trestný byl, ale už není). Vycházel mimo jiné i z výkladu, že i po 1. 1. 2010 bude jednočinný souběh souzen dle dřívějšího trestního zákona, je-li tato úprava pro pachatele příznivější. V takovém případě by se paradoxně zkracoval trest těm, kteří byli odsouzeni do 31. 12. 2009, zatímco těm, kteří by byli za stejný skutek souzeni po 1. 1. 2010, by byl ukládán rovněž úhrnný trest podle zákona účinného v době spáchání skutku, ale již by nemohl být zkrácen. Byl připraven své stanovisko přehodnotit dle výsledků školení dne 14. 12. 2009, pokud bude opačné stanovisko argumentačně přijatelné.

Stanovisko, že i po 1. 1. 2010 bude ukládán trest úhrnný za jednočinný souběh trestného činu dle § 180d s trestným činem dle § 171 odst. 1 písm. c) tr. zákona, potvrdil na školení i prof. JUDr. P. Š. Rovněž bylo obsaženo ještě v návrhu sjednocujícího stanoviska Tejn 302/2010, které bylo zasláno k připomínkám dne 19. 5. 2010.

Výsledek školení nepřinesl žádný argument pro změnu svého právního názoru. Z toho důvodu v případě jednočinných souběhů neshledal zákonný podklad pro rozhodování a tudíž ani pro nařízení veřejného zasedání.

Veřejné zasedání dle § 465 odst. 2 tr. řádu se nařizuje pouze v případě, že má být trest dle § 419 tr. zákoníku zkrácen. V opačném případě se žádné veřejné zasedání nenařizuje. Tento právní názor je obecně sdílen všemi soudci Okresního soudu v Liberci a vyplývá i z

výkladu prof. Š. na školení 14. 12. 2009, kde upozornil, že nebude-li rozhodnuto, nemá odsouzený žádný opravný prostředek, vyjma stížnosti na průtahy v řízení k Ústavnímu soudu. Právě pro případ přezkumu, zda jde o průtahy, nebo právní názor soudu, do spisů vkládal písemná odůvodnění.

Při tehdy neexistujícím sjednocujícím stanovisku a různorodé praxi v rámci ČR považuje za vyloučené, aby právní názor a rozhodovací praxe soudce mohly být pokládány za kárné provinění.

To se týká zejména v návrhu zmíněných věcí 4 T 85/2008, 4 T 169/2006, 4 T 225/2008, 4 T 118/2008 a 4 T 66/2009.

Pokud jde o věc 4 T 18/2008, již ze samotného návrhu je zřejmé, že o zkrácení trestu bylo rozhodnuto. Proti rozhodnutí o zkrácení mohl jak odsouzený tak i státní zástupce podat stížnost. Opravného prostředku nevyužili. Předmětem kárného návrhu je nesouhlas s obsahem odůvodnění soudního rozhodnutí, což pokládá za naprosto nepřijatelné.

Ve věci 4 T 94/2009 bylo rozhodnuto o zkrácení trestu poté, co soud obdržel konečné sjednocující stanovisko trestního kolegia Nejvyššího soudu ČR Tpjn 302/2010. V dalších věcech lze ohledně svého postupu a názoru na věc odkázat na obsah jednotlivých spisů. Ve věci 4 T 200/2005 nepřipadá v úvahu rozhodování o zkrácení trestu, neboť souhrnný trest byl uložen rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, č. j. 55 To 3 1/2010 - 522, ze dne 23. 2. 2010. Protože zkracování trestu dle § 419 tr. zákoníku se týká pouze trestů uložených před účinnosti trestního zákoníku č. 40/2009 Sb., nelze rozhodnout o zkrácení trestu uloženém po 1. 1. 2010. Dle svého názoru neměl krajský soud dle § 419 věta druhá tr. zákoníku souhrnný trest vůbec ukládat. Toto pochybení nelze napravit jinak, než cestou mimořádného opravného prostředku. Proto po přijetí stanoviska Tpjn 302/2010 zaslal prostřednictvím místopředsedkyně soudu podnět ke stížnosti pro porušení zákona. Místopředsedkyně Krajského soudu v Ústí nad Labem JUDr. D. Š. však sdělila (dne 4. 1. 2011 pod sp. zn. Spr 5822/2010), že podnět ministru spravedlnosti postoupen nebude, protože jeho právní názor nesdílí. Naopak sdílí názor soudců krajského soudu a státní zástupkyně, že trest by měl být zkrácen. Pokud jde o další nespecifikované případy (dle návrhu celkem 52) vychází návrh zřejmě ze seznamu věcí, který si vedl pro přehled k rozhodování dle § 419 tr. zákoníku a na základě pokynu místopředsedkyně soudu Mgr. T. B. ze dne 28. 7. 2010, sp. zn. 55 Spr 1118/2010, seznam poskytl ke kontrole spisů.

Po obdržení stanoviska Tpjn 302/2010 ve všech věcech z onoho seznamu, kde to ještě připadalo v úvahu z důvodu nevykonaných trestů, nařídil veřejná zasedání k rozhodnutí o zkrácení trestu dle § 419 tr. zákoníku. Ve věci 4 T 65/2008 došlo k jeho pochybení tím, že podlehl naléhání místopředsedkyně soudu, aby „hlavně nějak rozhodl“. Bylo mu řečeno, že vyhovět nemusí, ale důležité je, aby bylo vydáno rozhodnutí, proti kterému se odsouzený bude moci bránit. Po určení lhůty k nařízení veřejného zasedání, vydal zamítavé rozhodnutí, ač zákon něco takového neumožňuje.

Negativní rozhodnutí je tedy nezákonné. Protože proti usnesení soudu je přípustná stížnost pouze tam, kde to zákon výslovně stanoví (§ 141 odst. 2 tr. řádu), nemůže být přípustná stížnost *proti* usnesení, které nemá oporu v zákoně. Nezákonné usnesení lze odstranit pouze cestou stížnosti pro porušení zákona. I přes nesprávné poučení měl proto krajský soud stížnost proti zamítavému usnesení zamítnout. Krajský soud přesto o stížnosti rozhodl, přičemž s vrácením soudu 1. stupně vyslovil právní názor, že zkrácení trestu připadá v úvahu i u úhrnného trestu uloženého za jednočinný souběh. Dalším důvodem, pro který byla žádost odsouzeného zamítnuta, se vůbec nezabýval.

Soudem 1. stupně bylo znovu, bohužel opět nezákonně, rozhodnuto o zamítnutí žádosti odsouzeného. Bylo sice výslovně zmíněno, že soud je vázán právním názorem o zkracování úhrnného trestu za jednočinný souběh, leč žádost byla zamítnuta z důvodu, že obě skutkové podstaty užité dle trestního zákona nacházejí za daných skutkových okolností odraz v trestním zákoníku. Tedy čin je nadále trestným činem z hlediska všech užitých skutkových podstat a není důvod ke krácení trestu.

Usnesení bylo opět napadeno stížnostmi jak ze strany státního zástupce, tak odsouzeného a krajský soud opět ve věci rozhodl. Rozhodnutí okresního soudu zrušil a sám rozhodl o zkrácení trestu.

Spis s rozhodnutím byl sice okresnímu soudu vrácen dne 31. 8. 2010 (dle ISAS), ale nebyl předložen předsedovi senátu, nýbrž VSU k úkonům vykonávacího řízení. Rozhodnutí krajského soudu mu nebylo známo až do 7. 9. 2010, kdy s ním byl seznámen v rámci projednání svého stanoviska s JUDr. J. K. a Mgr. T. B. Usnesení však neviděl, až po projednání si ho sám vytiskl z ISAS.

Poté dal ve věci podnět ke stížnosti pro porušení zákona. Pod tlakem okolností z případu 4 T 65/2008, bohužel, na žádost odsouzeného nařídil veřejné zasedání a vydal další negativní rozhodnutí ve věci 4 T 203/2007. Ke stížnosti státního zástupce i odsouzeného krajský soud usnesení okresního soudu zrušil a sám rozhodl o zkrácení trestu. S usnesením krajského soudu byl opět seznámen při projednání 7. 9. 2010. Usnesení obdržel až později. K přesnému datu se vyjádřit nemůže. Pravděpodobné je to 9. 9. 2010, kdy vedoucí kanceláře dle ISAS spis ze své kanceláře odnesla VSU k porozsudkové činnosti. Spis sice došel Okresnímu soudu dne 3. 9. 2010, ale tento den byl pátek a první manipulace vedoucí trestní kanceláře se spisem je zaznamenána v ISAS až 6. 9. 2010 v *15:43:11*, tedy až poté, co proběhla veřejná zasedání ve věcech 4 T 44/2008, 4 T 84/2007 a 4 T 200/2005.

Ve věci 4 T 203/2007 rovněž zaslal podnět ke stížnosti pro porušení zákona.

Připustil, že ve věci 4 T 30/2008 se právním názorem krajského soudu neřídil a nyní s časovým odstupem již není schopen uvést konkrétní důvody a úvahy, na jejichž základě vydal zamítavé usnesení. Mohla k tomu vést skutečnost, že závaznost názoru krajského soudu cítil pouze ve vztahu k rozhodování o přeměně trestu obecně prospěšných prací, nikoli ve vztahu k problematice § 419 tr. zákoníku, protože právě přeměny trestu se rozhodnutí týkalo. Pokyn krajského soudu jsem respektoval tím, že nařídil veřejné zasedání k rozhodnutí o zkrácení trestu. Názor na samotné zkrácení trestu pokládal za obiter dictum zrušujícího rozhodnutí krajského soudu. Domníval se, že vyslovení právního názoru se nerovná příkazu ke konkrétnímu rozhodnutí. Navíc šlo ze strany

krajského soudu o rozhodnutí v tomto směru zcela ojedinělé. V jiných případech nezkrácených trestů obecně prospěšných prací i nařízení podmíněně odložených trestů odnětí svobody (4 T 52/2007, 4 T 239/2008 a 4 T 94/2009), ač šlo o shodnou problematiku, krajský soud tato rozhodnutí předchozím krácením trestu nepodmiňoval.

Určení lhůty podle 174a zákona o soudech a soudcích pokládá za zásah do nezávislosti soudu, protože krajský soud v jednotlivých věcech zjevně zaměnil svou roli orgánu vykonávajícího státní správu soudů s rolí soudu druhé instance rozhodujícího o opravném prostředku v trestním řízení. Jednak se domnívá, že státní zástupce není vůbec oprávněn podat návrh na určení lhůty k rozhodnutí dle části 5. tr. řádu, protože není stranou řízení. Státní zástupce je stranou trestního řízení v řízení před soudem (§ 12 odst. 6 tr. řádu).

Dále pak krajský soud v usnesení dle 174a zákona o soudech a soudcích vyslovil opakovaně právní názor, jak má soud ve věci postupovat, čímž porušil § 118 odst. 2 zákona o soudech a soudcích, když při výkonu státní správy soudů zasáhl do nezávislosti soudu. Krajskému soudu vůbec nepříslušelo hodnotit věc samu (odkázal např. i na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 12. 1. 2005, sp. zn. 21 Cul 3/2004, ze dne 24. 6. 2008, sp. zn. 21 Cul 2/2008, ze dne 24. 3. 2010, sp. zn. 21 Cul 4/2010).

Vůči tomuto postupu podal stížnost předsedovi Krajského soudu v Ústí nad Labem, leč místopředsedkyně Krajského soudu v Ústí nad Labem JUDr. J. K. mu pod sp. zn. Spr 4279/2010 sdělila, že jde o rozhodnutí nezávislého soudu, které ani předsedovi krajského soudu nepřísluší přezkoumávat.

Právním názorem vysloveným krajským soudem při rozhodnutí o určení lhůty soud není a nemůže být vázán. Veřejná zasedání proběhla a po provedeném dokazováni byla skončena konstatováním, že rozhodnutí nepřipadá v úvahu.

Toto konstatování nebylo, ani z již výše zmíněných důvodů nemohlo být, reakcí na rozhodnutí krajského soudu, s nimiž byl seznámen až 7. 9. 2010, zatímco první veřejná zasedání proběhla 6. 9. 2010.

Žádným právním názorem vázán nebyl, dle svého právního názoru pozitivní rozhodnutí v úvahu nepřipadalo a negativní rozhodnutí se nevydává. Pokud tak v minulosti učinil, pokládá to za své pochybení, činil tak však pod tlakem ze stran vedení soudu ve věci 4 T 65/2008 (67 St 7/2010, poté Spr 486/2010), stížnost řešil i odbor dohledu Ministerstva spravedlnosti ČR pod č. j. 160/2010-OD-DOH/3.

Podle § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), kárným proviněním soudce je zaviněné porušení povinností soudce, jakož i zaviněné chování nebo jednání, jímž soudce narušuje důstojnost soudcovské funkce nebo ohrožuje důvěru v nezávislé, nestranné, odborné a spravedlivé rozhodování soudů.

Navrhovatelka v návrhu tvrdila, že kárně obviněný v době od 1. ledna 2010 do nejméně 3. listopadu 2010 jako soudce Okresního soudu v Liberci minimálně v padesáti

dvou případech nepostupoval v intencích § 419 trestního zákoníku (přičemž předmětem kárného řízení učinila jen některé z nich), a to přestože v závěru roku 2009 byl přítomen opakovanému školení soudců v obvodu Krajského soudu v Ústí nad Labem, zaměřenému na ujednocení postupu v pravomocně skončených trestních věcech pro trestný čin řízeni motorového vozidla bez řidičského oprávnění podle § 180 tr. zák. v jednočinném souběhu s trestným činem maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm.c) tr. zák., v nichž nebyly k datu 1. 1. 2010 vykonány uložené tresty. Tímto jednáním se, podle navrhovatelky, dopustil kárného provinění podle § 87 odst. 1 zákona o soudech a soudcích.

Podle obsahu návrhu navrhovatelky je třeba vytýkaná pochybení kárně obviněného soudce rozdělit na tři skupiny, přestože všechna mají stejný základ vyplývající z právního názoru kárně obviněného soudce na použití § 419 trestního zákoníku v pravomocně skončených trestních věcech pro trestný čin řízeni motorového vozidla bez řidičského oprávnění podle § 180 tr. zák. v jednočinném souběhu s trestným činem maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. c) tr. zák., v nichž nebyly k datu 1. 1. 2010 vykonány uložené tresty. Ve všech vytýkaných věcech nešlo o úplně stejnou situaci.

Podle § 419 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku účinného od 1. 1. 2010 (jeho § 421):

Trest uložený přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona za čin, který není trestným činem podle tohoto zákona, popřípadě jeho nevykonaný zbytek, se nevykoná. Ustanovení o souhrnném trestu se v takovém případě neužije. Byl-li za takový čin a sbíhající se trestný čin uložen úhrnný nebo souhrnný trest, soud trest poměrně zkrátí; přitom přihlédne ke vzájemnému poměru závažnosti činů, které ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nejsou trestnými činy, a sbíhajících se trestných činů.

Ve věci Okresního soudu v Liberci sp. zn. 4 T 30/2008, byl rozsudkem Okresního soudu v Liberci ze dne 29. 9. 2008, č. j. 4 T 30/2008 - 72, který nabyl právní moci dne 13. 11. 2008, obviněný J. N. uznán vinným, že dne 13. 2. 2008 řídil motorové vozidlo přestože si byl vědom, že před jízdou požil alkoholické nápoje a v krvi mu bylo naměřeno 1,644g/kg, a uvedeného skutku se dopustil přestože není držitelem řidičského oprávnění skupiny B, čímž spáchal: tr. č. ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 201 odst. 1, 2 písm. a) tr. z., tr. č. řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění podle § 180d tr. z., tr. č. maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. c) tr. z., a za to mu byl uložen úhrnný trest obecně prospěšných prací v rozsahu 400 hodin. Usnesením ze dne 10.3.2010 č. j. 4 T 30/2008 - 110 Okresní soud v Liberci rozhodl o přeměně nevykonaného trestu ze 400 hodin na trest odnětí svobody v trvání 200 dní.

Usnesením ze dne 13. 4. 2010 č. j. 55 To 164/2010 - 117 Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci usnesení Okresního soudu v Liberci ze dne 10. 3. 2010 č. j. 4 T 30/2008 - 110, zrušil a okresní soud uložil, aby o věci znovu jednal a rozhodl. Obecně krajský soud konstatoval, že je rozhodnutí o přeměně nevykonaného trestu správné. Poukázal však na od 1. 1. 2010 účinný zákon č. 40/2009 Sb. ve znění zákona č. 306/2009 Sb. a na jeho § 419, podle něhož trest uložený přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona za čin, který není trestným činem podle tohoto zákona, popř. jeho nevykonaný zbytek, se

nevykoná. Ustanovení o souhrnném trestu se v takovém případě neužije. Byl-li za takový čin a sbíhající se trestný čin uložen úhrnný nebo souhrnný trest, soud trest poměrně zkrátí, přitom přihlédne ke vzájemnému poměru závažnosti činu, které ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nejsou trestnými činy a sbíhajících se trestných činů. Přestože J. N. byl odsouzen pro trestný čin podle § 180d tr. z., který již podle právní úpravy účinné ode dne 1.1.2010 není trestným činem, soud prvního stupně před vydáním napadeného usnesení nerozhodl podle § 419 tr. z. o poměrném zkrácení trestu. Takové rozhodnutí má učinit soud z úřední povinnosti, návrh odsouzeného nebo jiné osoby není třeba. Podle krajského soudu § 419 výslovně hovoří o sbíhajících se trestných činech a nerozlišuje mezi souběhem jednočinným a vícečinným. Rozhodnutí okresního soudu je tedy předčasné, nejprve je povinností soudu rozhodnout ve smyslu § 419 tr. z. a až poté je možné ve věci o přeměně nevykonaného trestu obecně prospěšných prací rozhodnout.

Usnesením ze dne 14.6.2010 č.j. 4 T 30/2008-120 Okresní soud v Liberci (samosoudce Mgr. P.) rozhodl tak, že: „ Podle § 465 odst. 2 tr. ř. a contrario se nezkracuje trest obecně prospěšných prací ve výměře 400 hodin a trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel v trvání 2 roků, který byl odsouzenému J. N. narozenému 23. 10. 1981, uložen rozsudkem Okresního soudu v Liberci ze dne 29. 9. 2008 č. j. 4 T 30/2008 - 72.“

Proti výše uvedenému usnesení okresní soud podalo stížnost Okresní státní zastupitelství.

Krajský soud v Ústí nad Labem usnesením ze dne 12. 8. 2010 č. j. 55 To 366/2010 - 128 o něm rozhodl jako soud odvolací tak, že napadené usnesení zrušil a rozhodl tak, že podle § 419 tr. z. trest obecně prospěšných prací, který byl odsouzenému J. N. uložen rozsudkem Okresního soudu v Liberci ze dne 29. 9. 2008 č. j. 4 T 30/2008 - 72 ve výměře 400 hodin, poměrně zkrátil na trest obecně prospěšných prací ve výměře 300 hodin. V době rozhodování krajského soudu uložené tresty nebyly dosud vykonány.

Usnesením ze dne 21. 3. 2011 č. j. 4 T 30/2008 - 142 Okresní soud v Liberci (samosoudce Mgr. P.) rozhodl tak, že přeměnil uložený trest na trest odnětí svobody v trvání 150 dnů... V době rozhodování okresního soudu trest nebyl dosud vykonán.

Ve věci Okresního soudu v Liberci sp. zn. 4 T 65/2008, byl rozsudkem Okresního soudu v Liberci ze dne 15. 9. 2008 č. j. 4 T 65/2008 - 33, (samosoudce Mgr. P.), který nabyl právní moci dne 8. 1. 2009 obviněný P. S. uznán vinným, tr. č. řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění podle § 180d tr. z., tr. č. maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. c) tr. z., a za to mu byl uložen podle § 180d tr. z. úhrnný trest odnětí svobody v trvání 10 měsíců. Obviněný napsal okresnímu soudu přípis, který došel soudu dne 7. 1. 2010, ve kterém poukazoval na to, že řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění již není trestným činem, přičemž on má trest uložený začít vykonávat od 19. 1. 2010 do 19. 11. 2010, ačkoliv rozsudek se stal nevykonatelným. Soudce Mgr. P. mu odpověděl přípisem ze dne 7. 1. 2010 tak, že jeho jednání je trestné i podle nového tr. z. - § 337 odst. 1 písm. a) tr. z., a to přísnější sazbou až 3 roky odnětí svobody. Postup podle § 419 tr. z. nepřipadá v této věci v úvahu. Dne 22. 2. 2010 došel Okresnímu soudu v Liberci návrh odsouzeného P. S. na poměrné snížení trestu podle § 465 odst. 2 tr.

ř. se žádostí o nařízení veřejného zasedání. Soudce Mgr. P. odsouzenému odpověděl přípisem ze dne 4. 3. 2010, že postup dle § 419 tr. ř. není možný. Dne 25. 3. 2010 došel do spisu návrh odsouzeného na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb. Tento návrh byl předložen Krajskému soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, kterému došel dne 30. 3. 2010. Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci usnesením ze dne 2. 4. 2010 č. j. 31 UL 1/2010 - 73 rozhodl tak, že „Podle § 174a odst. 7 zákona č. 6/2002 Sb. ... se samosoudci určuje lhůta k nařízení veřejného zasedání ve smyslu § 465 odst. 2 tr. ř. do 20. dubna 2010." Okresnímu soudu v Liberci byl spis vrácen dne 7. 4. 2010. Referátem ze dne 8. 4. 2010 nařídil Mgr. P. veřejné zasedání na den 19. 4. 2010. Veřejné zasedání proběhlo dne 19. 4. 2010 a bylo při něm vyhlášeno usnesení, že návrh odsouzeného na zkrácení trestu se zamítá. Usnesení ze dne 19. 4. 2010, č. j. 4 T 65/2008 - 79 soudce Mgr. P. rozsáhle odůvodnil. Proti usnesení podali stížnost odsouzený i státní zástupce, věc byla předložena odvolacímu soudu – dne 14. 5. 2010.

Usnesením ze dne 25. 5. 2010, č. j. 55 To 241/2010 - 91 Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci zrušil napadené usnesení okresního soudu s tím, aby o věci znovu jednal a rozhodl se závěrem, že v daném případě je třeba postupovat podle § 419 tr. z. Spis byl vrácen okresnímu soudu dne 10. 6. 2010. Referátem ze dne 17. 6. 2010 soudce Mgr. P. dal pokyn k doručení usnesení KS a nařídil veřejné zasedání na den 18. 8. 2010. Ve spisu se nachází ÚZ a referát ze dne 23. 6. 2010, že uvedeného dne byla u předsedkyně soudu projednána stížnost na průtahy v řízení, takže veřejné zasedání bylo nařízeno na den 19. 7. 2010. Veřejné zasedání dne 19. 7. 2010 proběhlo a bylo při něm vyhlášeno usnesení, že návrh odsouzeného na zkrácení trestu se zamítá. Z písemného vyhotovení usnesení vyplývá, že použití § 419 tr. z. nepřipadá v úvahu. O stížnostech odsouzeného a státního zástupce proti usnesení okresního soudu ze dne 19. 7. 2010, č. j. 4 T 65/2008 - 104 rozhodl Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci usnesením ze dne 24. 8. 2010, č. j. 55 To 389/2010 - 123 tak, že je zrušil a uložený trest zkrátil na trest odnětí svobody v trvání 8 měsíců. Závěr byl takový, že je třeba postupovat podle § 419 tr. z. Odsouzený vykonal trest dne 19. 9. 2010.

Ve výše uvedených věcech Okresního soudu v Liberci sp. zn. 4 T 30/2008 a 4 T 65/2008 kárně obviněný soudce nerespektoval závazný právní názor vyslovený odvolacím soudem ve zrušujícím rozhodnutí. Vyslovený právní názor byl přitom naprosto srozumitelně formulovaný a neumožňoval kárně obviněnému soudci jiný postup, než ve zrušovacím rozhodnutí uvedený. V těchto dvou případech kárně obviněný soudce porušil § 149 odst. 6 tr. řádu, podle něhož orgán, jemuž byla věc vrácena k novému projednání a rozhodnutí, je při novém rozhodování vázán právním názorem, který ve věci vyslovil orgán nadřízený, a je povinen provést úkony, jejichž provedení tento orgán nařídil.

Ve věcech Okresního soudu v Liberci sp. zn. 4T 85/2008, 4T 94/2009 a dalších (uvedených v II. písm. a) výroku tohoto rozhodnutí) navrhovatelka kárně obviněnému vytýkala, že pouze formálně dodržel nadřízeným soudem stanovenou lhůtu k provedení procesního úkonu tím, že veřejné zasedání do stanovené lhůty nařídil, ale procesní úkon o jehož provedení navrhovateli šlo a u kterého podle názoru navrhovatele došlo k průtahům v řízení a pro který nadřízený soud stanovil lhůtu v uvedených věcech, neprovedl s odůvodněním, že ve věci nebude rozhodováno, neboť soudem nebyly shledány podmínky ustanovení § 419 tr. zákoníku, přičemž ustanovení § 465 tr. řádu upravuje

pouze postup při splnění podmínek § 419 tr. zákoníku a podle § 232 tr. řádu ve veřejném zasedání soud rozhoduje tam, kde to zákon výslovně stanoví.

Podle § 174a odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb. má-li účastník nebo ten, kdo je stranou řízení, za to, že v tomto řízení dochází k průtahům, může podat návrh soudu, aby určil lhůtu pro provedení procesního úkonu, u kterého podle jeho názoru dochází k průtahům v řízení (dále jen „návrh na určení lhůty“). Návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu není podmíněn podáním stížnosti dle § 164.

Podle odst. 2 téhož ustanovení návrh na určení lhůty se podává u soudu, vůči kterému jsou průtahy v řízení namítány. Z návrhu musí být patrno, kdo jej podává (dále jen „navrhovatel“), o jakou věc a jaký procesní úkon se jedná, v čem jsou podle navrhovatele spatřovány průtahy v řízení a čeho se navrhovatel domáhá; dále musí návrh obsahovat označení soudu, vůči němuž směřuje, musí být podepsán a datován.

Podle odst. 4 téhož ustanovení soudem příslušným o návrhu rozhodnout je v občanském soudním a trestním řízení soud nejblíže vyššího stupně, směřuje-li návrh proti okresnímu, krajskému nebo vrchnímu soudu, ...

Podle odst. 6 téhož ustanovení příslušný soud rozhoduje o návrhu na určení lhůty usnesením. Návrh odmítne, byl-li podán někým, kdo není k jeho podání oprávněn, anebo jestliže navrhovatel neopravil nebo nedoplnil řádně návrh v určené lhůtě, jinak o něm rozhodne bez jednání do 20 pracovních dnů ode dne, kdy mu byla věc předložena nebo kdy byl návrh řádně opraven nebo doplněn.

Podle odst. 8 citovaného ustanovení dospěje-li příslušný soud k závěru, že návrh na určení lhůty je oprávněný, protože s ohledem na složitost věci, význam předmětu řízení pro navrhovatele, postup účastníků nebo stran řízení a na dosavadní postup soudu dochází v řízení k průtahům, určí lhůtu pro provedení procesního úkonu, u něhož jsou v návrhu namítány průtahy; touto lhůtou je soud, příslušný k provedení procesního úkonu, vázán. Je-li návrh uznán jako oprávněný, hradí náklady řízení o něm stát.

Otázkou § 174a zákona č. 6/2002 Sb. se zabýval Ústavní soud v nálezu ze dne 28. 4. 2005 sp. zn. Pl. ÚS 60/04, v němž mimo jiné uvedl:

„ Soudcovská nezávislost neznamená, že soudce může být při svém rozhodování liknavý. Soudce musí rozhodovat nestranně a spravedlivě, podle svého nejlepšího svědomí a vědomí v souladu se zákony a bez průtahů. Není možné stavět rychlost rozhodování do protikladu s nezávislostí soudce. Obě tyto hodnoty jsou stejně významné a z hlediska ústavního pořádku je třeba jim poskytovat dostatečnou zákonnou ochranu, tak, aby nemohlo dojít k jejich narušování. Proto musí právo vytvářet podmínky pro důslednou ochranu nezávislosti soudního rozhodování stejně tak, jako důslednou ochranu proti liknavosti soudu při rozhodování.

Ustanovení § 174a zákona o soudech a soudcích je v našem právním řádu prvním pokusem o systémové řešení průtahů při soudcovském rozhodování. Stávající právní

úprava byla přijata především na základě četných výtek ze strany Evropského soudu pro lidská práva, který považoval dosavadní možnosti nápravy průtahů řízení za nedostatečné.

Tato úprava vychází ze zásady, že je v pravomoci nadřízeného soudu, aby posoudil, zda k průtahům dochází. Nejde tedy o zásah jiné moci do výkonu soudní pravomoci. Aby takový zásah ze strany nadřízeného soudu, pokud se pro něj rozhodne, měl smysl, je nutné mu přiznat odpovídající právní závaznost. Nemůže obstát námitka, že jde o nepřípustné ovlivňování taktiky řízení před soudem ve stádiu, kdy řízení ještě neskončilo. Zákonná úprava míří na případy nečinnosti ze strany soudu a ne na taktiku vedení řízení. Zákonodárce snad má právo předpokládat, že nadřízený soud je schopen rozlišit, kdy jde o nečinnost a kdy jde o taktiku vedení řízení. To zejména za situace, kdy se soudce, proti kterému návrh směřuje, musí k návrhu vyjádřit a tudíž vysvětlit důvody, proč ten který úkon zatím neprovedl, ani o jeho provedení či neprovedení nerozhodl. Jedná se tedy o zákonem stanovený procesní postup, který vylučuje libovůli soudce. Garanci řádného rozhodování lze vyvodit i z toho, že o věci rozhoduje sice nadřízený soudce, ale ten je ve svém rozhodování rovněž nezávislý. Nadřízený soud navíc pouze určuje, zda procesní úkony, ohledně nichž je tvrzeno, že jejich neprováděním dochází k průtahům v řízení, mají být provedeny a v jaké lhůtě. Hodnocení těchto úkonů je pak již zcela v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů věcí nalézacího soudu.

Řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu není pokračováním sporného řízení, ani pokračováním trestního řízení či pokračováním řízení o přezkoumání správního rozhodnutí. Tímto návrhem je vyvoláno specifické řízení, jehož předmětem je pouze posouzení toho, zda v řízení před soudem nedochází k neodůvodněným průtahům. Toto řízení proto nemůže sloužit k vynucování procesních úkonů, které soud provést nechce.“

Okresnímu soudu v Liberci v uvedených věcech byly doručeny návrhy na určení lhůty k provedení procesního úkonu, když okresní soud podle návrhů nerozhodl o zkrácení trestu podle § 419 tr. z.

K těmto návrhům se rozsáhle vyjadřoval soudce Mgr. P., a namítal, že nejsou splněny podmínky na určení lhůty podle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., protože nebyla podána do spisu žádná stížnost a dále, že na řešení problematiky podle § 419 tr. z. a § 465 odst. 2 tr. ř. není jednotný názor a ten má být sjednocen stanoviskem NS ČR pod Tpjn 302/2010, což se dosud nestalo.

Nadřízený soud, to je Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci v uvedených věcech Okresnímu soudu v Liberci určil podle § 174a odst. 8 z. č. 6/2002 Sb. lhůtu k nařízení veřejného zasedání ve smyslu § 465 odst. 2 tr. ř. do 6. 9. 2010 respektive 13. 9. 2010.

Kárně obviněný soudce Mgr. P. v uvedených věcech nařídil veřejná zasedání tak, že dodržel lhůtu určenou mu nadřízeným soudem, avšak při veřejných zasedáních nerozhodl podle § 419 trestního zákoníku a to až do přijetí stanoviska NS ČR Tpjn 302/2010. Veřejná zasedání buď odročoval za účelem vyčkání přijetí stanoviska NS ČR Tpjn 302/2010, nebo je neformálně ukončoval uvedením do protokolu, že nejsou splněny

podmínky § 419 tr. z., přičemž § 465 tr. ř. upravuje pouze postup při splnění podmínek § 419 tr. z. a podle § 232 tr. ř. ve veřejném zasedání soud rozhoduje tam, kde to zákon výslovně stanoví.

Postup kárně obviněného soudce v těchto věcech byl pouze formální, nevedl k cíli, který zákonodárce tímto ustanovením sledoval. Nicméně je v daném případě třeba vycházet z toho, že vlastně důvodem nařízení veřejného zasedání bylo rozhodnout při něm podle § 419 trestního zákoníku. Podle § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích byl však kárně obviněný soudce vázán jen lhůtou určenou mu nadřízeným soudem pro provedení procesních úkonů, u něhož byly v návrhu namítány průtahy. Byl tedy vázán tím, do kdy má nařídit veřejná zasedání. V daném případě má tedy kárný senát za to, že kárně obviněný soudce v těchto věcech neporušil žádnou zákonem mu uloženou povinnost.

Ve věcech Okresního soudu v Liberci sp. zn. 4T 169/2006, 4T 92252008, 4 T 418/2008 a dalších (uvedených v II. písm. b) výroku tohoto rozhodnutí) navrhovatelka kárně obviněnému vytýkala, že nepostupoval v intencích § 419 trestního zákoníku a to přestože v závěru roku 2009 byl přítomen opakovanému školení soudců v obvodu Krajského soudu v Ústí nad Labem, zaměřenému na ujednocení postupu v pravomocně skončených trestních věcech, pro trestný čin řízeni motorového vozidla bez řidičského oprávnění podle § 180d tr. zák. v jednočinném souběhu s trestným činem maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. c) tr. zák., v nichž nebyly k datu 1.1.2010 vykonány uložené tresty. V uvedených věcech byly spisy z iniciativy soudu předkládány kárně obviněnému soudci ke zhodnocení, zda je v nich odůvodněn postup dle § 419 trestního zákoníku nebo se na soud obraceli odsouzení se žádostí o postup dle citovaného ustanovení trestního zákoníku. Kárně obviněný soudce tyto iniciativy a dotazy nenechal bez povšimnutí, odsouzeným odepisoval, proč takto, podle něj, postupovat nelze, a do spisu zakládal své odůvodněné stanovisko i v případech předložení spisu z iniciativy soudu. V těchto případech zaujímal a vysvětloval svůj právní názor na věc. V daném případě má tedy kárný senát za to, že kárně obviněný soudce v těchto věcech neporušil žádnou zákonem mu uloženou povinnost.

Kárný senát hodnotil důvody uvedené v návrhu na zahájení řízení, porovnal je s vyjádřením kárně obviněného soudce a s tím, co vyšlo najevo v průběhu ústního jednání, hodnotil také zjištění, která učinil sám kárný senát z obsahu v návrhu uvedených vytýkaných spisů, které si vyžádal, a přihlížel i k dalším skutečnostem. Kárný senát přihlížel k tomu, že od 1. 1. 2010 nabyl účinnosti trestní zákoník č. 40/2009 Sb., a že v mnoha případech na výklad jeho ustanovení nebyl jednotný názor, což se projevilo i při výkladu jeho § 419 a to až do přijetí stanoviska Nejvyššího soudu ČR Tpjn 302/2010 (27. 10. 2010). To, že probíhala školení soudců k ujednocení výkladu nového trestního zákoníku, nemohlo ještě jeho účastníky respektive všechny soudce zavazovat, aby snad (početně) převažující výklad dodržovali, když měli argumenty pro svá řešení. Kárně obviněný soudce zastával a odůvodňoval svůj názor, že postup dle § 419 trestního zákoníku v návrhu uvedených věcech není možný. Se svým právním názorem nakonec neuspěl, protože závěry stanoviska Nejvyššího soudu ČR Tpjn 302/2010 byly odlišné od jeho právních názorů. Od přijetí citovaného stanoviska kárně obviněný soudce jeho závěry respektoval.

Přestože tedy kárný senát přihlíží k vývoji výkladu § 419 trestního zákoníku do přijetí stanoviska Nejvyššího soudu ČR Tpjn 302/2010 a k právu kárně obviněného soudce na právní názor při řešení jemu rozvrhem práce přidělených spisů, nemůže pominout to, že i při různosti právních názorů na řešení věci, je nutné dodržovat zákonem stanovené postupy a povinnosti. Postupuje-li soud v řízení podle trestního řádu, je povinen dodržovat jeho ustanovení. Podle § 149 odst. 6 tr. řádu orgán, jemuž byla věc vrácena k novému projednání a rozhodnutí, je při novém rozhodování vázán právním názorem, který ve věci vyslovil orgán nadřízený, a je povinen provést úkony, jejichž provedení tento orgán nařídil. Ve věcech Okresního soudu v Liberci sp. zn. 4 T 30/2008 a 4 T 65/2008 kárně obviněný soudce nerespektoval závazný právní názor vyslovený odvolacím soudem ve zrušujícím rozhodnutí, přestože závazný právní názor byl naprosto srozumitelně formulovaný a neumožňoval kárně obviněnému soudci jiný postup, než ve zrušovacím rozhodnutí uvedený. Takovýto postup kárně obviněného soudce nemůže omluvit jeho rozdílný právní názor na věc oproti závaznému právnímu názoru vyššího soudu v konkrétní věci. To bylo nepřípustné jednání kárně obviněného soudce a toto jeho jednání bylo schopno narušit důstojnost soudcovské funkce nebo ohrozit důvěru v nezávislé, nestranné, odborné a spravedlivé rozhodování soudů. Jestliže v daném případě nižší soud nerespektuje funkčně vyšší soud v konkrétní věci, může to vyvolat pochybnosti o správném fungování soudnictví jak uvnitř soudů, tak především navenek. Procesní právo slouží k prosazení práva hmotného. Není-li dodrženo, mohou být poškozena i hmotná práva účastníků řízení. O to, aby nebyla poškozena práva odsouzených v dané věci také šlo, tedy aby nevykonávali vyšší tresty než odpovídalo nově přijaté právní úpravě. To, že okresní soud v konkrétních případech nepostupoval podle § 419 trestního zákoníku, i když ho tímto postupem zavázal nadřízený krajský soud ve zrušujícím rozhodnutí, mohlo u odsouzených i jiných osob ohrozit důvěru v nezávislé, nestranné, odborné a spravedlivé rozhodování soudů. V tomto jednání kárně obviněného spatřuje kárný senát zaviněné porušení povinností soudce ve smyslu § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, a tedy kárné provinění podle citovaného ustanovení. Při úvaze o tom, jaké kárné opatření je přiměřené porušení povinnosti kárně obviněného, přihlížel kárný senát i k vyjádření navrhovatelky, podle níž je kárně obviněný soudce velmi pracovitý a erudovaný soudce, u něhož se jedná o první případ jeho pochybení, a proto s přihlédnutím ke všem okolnostem uvedeným v tomto rozhodnutí uložit kárně obviněnému jako kárné opatření důtku.

Pokud jde o další obvinění uvedená v návrhu na zahájení řízení, kárný senát podle § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, v bodu II. svého rozhodnutí uvedených kárných obvinění kárně obviněného soudce zprostil, protože vytýkané skutky nejsou kárným proviněním.

P o u č e n í : Odvolání proti rozhodnutí v kárném řízení **n e n í** přípustné.

V Brně dne 10. května 2011

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně kárného senátu
pro řízení ve věcech soudců